18e Jaar, No. 424. -- 'SHERTOGENBOSCH. -- Dinsdag 20 October 1846.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT? HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad. f 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel,
behalve 35 cents zegel.

De taktiek van het Journal de la Haye, of hoe men speelt: Kap wat heb je een mooijen jongen.

Het *Journal de la Haye* wachtte niet anders dan eene veroordeeling door het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland, tegen Meeter c. s., schrijvers, uitgevers, drukkers en verspreiders der bladen en blaadjes, die in het jaar 1845 in de residentie uitgegeven werden, onder de benamingen van *Ooijevaar*, *Miniatuur-bode*, *Ontmaakte Leeuw*, en wat daarvan meer moge zijn. In de vaste overtuiging, waarin men bij dat blad verkeerde, drukte men Woensdag, reeds voor dat het Hof de vrijspraak dier beschuldigden uitsprak, het nommer van donderdag 15 october af (1), waarin een artikel voorkomt hetwelk de *apologie* dier veroordeeling behelst, waarschijnlijk met het menschlievend doel, opdat de publieke opinie, te gelijk met het veroordeelend vonnis, in het *Journal de la Haye* eenige woorden van troost daarover vernemen zou. Zie hier wat het *Journal* in dat artikel zeide, waarin de bovengenoemde personen reeds voorshands door hetzelve veroordeeld worden:

« Maar even als vergeven in zoodanig geval (ingeval) van eene overtreding der wetten, welke den Staat niet met voorbedachten rade kwetst) « eene prijsselijke zaak is, even zoo is het niet « straffen eener wandaad, welke het kenmerk « draagt van het verderfelijk voornemen om de « maatschappelijke orde aan te randen in het geen « zij het wezenlijkste heeft en waarvan de straffe- « loosheid de deur voor losbandigheid opent, eene « onverschoonbare nalatigheid, welker noodlottige « gevolgen nimmer in gedenken blijven, erg of « laat zich te doen gevoelen en bitter beboet te « moeten worden door degenen, die zich dezelve « te verwijten hebben.

« Gestreng zijn jegens degenen, die er roem in « stellen de wetten te verachten, is goed zijn je- « gens de maatschappij, en men kan het algemeen « belang niet meer in gevaar brengen, dan door « zich te gewennen te betoonen jegens degenen, die « hetzelve aanranden. Indien de Ouden gedacht « hebben dat het gemakkelijk was te leven onder « eene regering, die niets van de stiptheid des regts « wil afstaan, dan hebben zij evenzeer opgemerkt, « dat het nog gevaarlijker was te leven in eenen « Staat, alwaar de straffeloosheid allerlei losban- « digheid uitlokkende, eindelijk de oorzaak wordt « van ouverwerping en openbare rampen.

« De groote minister, wiens stelregel wij zoo « even aanhaalden over de straffen en beloonin- « gen, doet nog opmerken, dat de vorst als gene re- « gter, die vreezen mogt te misdigen door groote « gestrengheid, rekenschap dezer Gode zal moeten « geven, en niet anders dan den blaam der ver- « standige lieden op zich laden zou, indien hij, in « zekere omstandigheden, alhaar redenen van « Staat alleenschijn van zwakheid verbieden, niet « al de gestrengheid, door de wetten voorgeschre- « ven, uitoefent.

« Inderdaad, de ongepaste goedertierendheid is « nog veel gevaarlijker en brengt ten laatste veel « meer verlegenheid en zorg te weeg, dan de bil- « lijke gestrengheid, al ware deze zeer gedre- « ven, aangezien de straffeloosheid steeds nieuwe « wandaden voortbrengende, zien zich eindelijk « in de harde noodzakelijkheid gebragt ziet hon- « derdmaal te straffen, omdat men niet vanden « aanvang gestraft en het door vrees stem van « hellingedelijden gesloten heeft.

« Het zwaard, hetwelk het onbloedig dengere- « regtigheid is, moet niet in de oogen van het « volk een voorwerp van spot worden, en alsdan « desselfs gestrengheid niet van goedheid ontbloot « moet zijn, mag men dien naam niet geven aan « eene toegeeflijkheid, welke wanorden toelaat, « die noodlottig voor den Staat zijn en desselfs « ondergang kunnen beroklenen."

Is dit anders, kan dit anders zijn dan eene verdediging van het veroordeelend vonnis, hetwelk het *Journal de la Haye* van het provinciaal Hof van Zuid-Holland verwachtte? En moet men het *Journal* geen dank weten over zijne bezorgdheid, om die verdediging tegelijk met het vonnis onder het publiek te verspreiden.

Maar wat gebeurt? Het *Journal* vindt zich in zijne voorspellingen bedrogen. Na dat het artikel afgedrukt was, en dus ook het *Journal* zelf, komt het vonnis, van het Hof al dat schoone tooneel vernietigen door de vrijspraak van Meeter c. s. Het *Journal* bemerkte, maar helaas! te laat, want het artikel was reeds afgedrukt, dat het eene *bevue* begaan had. Het stond beschaamd voor het publiek, vooral voor het publiek van vreemde landen, tot welks inlichting dit verheven blad gesticht is; beschaamd voor de overige organen der drukpers, beschaamd zelfs voor het hof, van hetwelk het een zoo verkeerd denkbeeld gekoesterd had. Wat het publiek betreft, hierover bekommert zich het *Journal de la Haye* weinig; geen wonder! het heeft het publiek zoo zeer niet noodig, wijl het andere bronnen bezit, waaruit het bestaan kan. Wat de overige organen der drukpers en het hof betreft, aan de eersten moest de mond gestopt worden; aan het tweede was eene *amende honorable* verschuldigd. Men zie thans hoe het onschatbaar *Journal* zich van dien dubbelen pligt gekweten heeft in deszelfs nommer van vrijdag 16 october.

« Ten einde de hatelijke bitteggingen (*commentaires odieux*) te voorkomen, welke de kwaadwilligheid (*la malveillance*) van eenige openbare dagbladen niet zal nalaten hen integegeven over ons artikel van gisteren, betrekkelijk de noodzakelijkheid om de wandaden, welke den Staat aanranden, te straffen, achten wij ons verpligt te doen opmerken, dat dit artikel reeds gedrukt stond, aleer het ongeluk wilde, waarop het Provinciaal Hof, in deszelfs uitspraak, zinspeelt, had plaats gehad.

« Het Hof, ofschoon, in zijne overwegingen, door eene strenge zedelijke veroordeeling de beruchte dagbladen schandmerkende (*en flétrissant*), heeft daarin de misdaad, voor welke dezelve schrijvers voor het geregt geroepen waren, niet genoegzaam aanwezig bevonden. Van dat oogenblik af kon het Hof niet anders dan vrijspreken; en wel ver van dit aan hetzelve tot een verwijt te doen strekken, moet men zich verblijden over dit nieuwe en schitterende blijk van onpartijdigheid, waarvan onze regterlijke magt ons dagelijks voorbeelden heeft geleverd. Wanneer de regterlijke magt, in de toepassing der wet, zich regtvaardig toont, zelfs jegens de slechtste burgers, oefent zij op eene edele wijze het hooge priesterschap (*le haut sacerdoce*) uit, waarmede zij bekleed is, en geeft aan de weldenkende leden den besten waarborg, dat de wet, das noods, ook hen met haar schild zal bedekken. De regter is bij ons onlijdelijk, even als de wet. En zoo moet het zijn in een wezenlijk vrij land, want het is niet te vergeefs, dat de geregtigheid voorgesteld wordt met eenen band voor de oogen. Zij moet voor allen gelijk zijn, en de mannen, die het meest de algemeene verachting (*réprobation universelle*) waardig zijn, hebben nog regt op hare bescherming, zoodra het wetboek zwijgt over de handelingen, waarvan het publiek ministerie aan de regtbanken de straf vraagt.

« De regters hebben hunnen pligt gedaan, thans is het aan de regering ook den zijnen te doen."

Gisteren zeide het *Journal de la Haye* in vrij duidelijke bewoordingen, dat het de pligt der regters was de beschuldigden te veroordeelen, en weet het nu en de gevolgen eener vrijspraak, en de verantwoording dergenen die zich dezelve te verwijten hebben. Heden verklaart het *Journal* dat de regters, die de vrij-

(1) *Het* Journal *heeft den volgenden dag zelf verklaard, dat zulks het geval was.*

spraak uitgebragt hebben, kunnen zij het hebben gedaan. Ziedaar de *amende honorable*.

Maar zonderling is de uitval tegen de dagbladen. Het *Journal de la Haye* moet wel de diepe overtuiging gehad hebben van den verbazenden misslag, welken het door eene onverschoonbare voorbarigheid begaan heeft, daar het reeds vooruitzag, dat zijn gedrag niet opgemerkt zou zijn gebleven; doch het is een tweede misslag, aan welken wij liefst geenen naam zullen geven, om reeds voor dat het aangevallen en bestreden wordt, te antwoorden en wel te antwoorden op zoo eenen toon, als waarmede deszelfs boven medegedeeld artikel aanvangt.

Het *Journal* wil bewijzen dat het eerste artikel niet geschreven is, om het arrest van het hof te laken. Doch waartoe dit bewijs? Niemand beschuldigt het er van. Maar indien hetgeen het *Journal* in het artikel van donderdag geschreven heeft, de vrucht is van zijne overtuiging, dan moet het de vrijspraak laken, en niemand kan het zulks tot eene misdaad aanrekenen: en dan is de *apologie* van het vonnis, in zijn nommer van vrijdag, niets anders dan eene toepassing van het: *Aap wat heb je een mooijen jongen.*

Hoe het *Journal* zich zelven en het geringste gevoel van welvoegelijkheid vergeten kan, om daags na de vrijspraak de vrijgesprokenen met eenen stroom van de grievendste beleedigingen aan te vallen, zoo als het onbeschaamd genoeg is te doen in het laatstgenoemd artikel, begrijpen wij niet. Zoo eene handeling kan niet anders dan het *Journal* zelf verachtelijk maken en bij de vreemden, waarvoor het schrijft, een zeer ongunstigen dunk over ons nationaal karakter doen ontstaan.

Wat eindelijk de twee laatste regelen van dat artikel beteekenen, dit gaat ons bekrompen verstand te boven, of beter: wij willen er liefst geene uitlegging aan geven. Intusschen zullen wij op onze hoede zijn.

ITALIE.

ROME 8 october. Zoo als ik u reeds gemeld heb, zal de Paus geene vacancie houden. Hij zal zich bepalen bij eenige uitstapjes in den omtrek: naar Albano, Castelgandolfo, Gerezano, Frascati en Tivoli, des ochtends vertrekkende en des avonds terugkomende. Gisteren heeft de H. Vader een dier uitstapjes gedaan, *ma gita*. Omstreeks half negen ure is hij vertrokken naar Albano en Castelgandolfo. Een tien ure kwam hij te Albano. Deze kleine stad, gebouwd op de puinhoopen der oude *villa* van Pompea is, sedert eenige jaren, het geliefkoosd buitenverblijf geworden van de hoogere roomsche en vreemde kringen. Van de maand juny tot de maand november heerscht daar altijd meer beweging dan in de andere steden van Rome's omtrek.

Geheel de bewijking had zich aan het werk gesteld om den Paus te ontvangen. Op het plein voor de hoofdkerk was een prachtig gedenkteeken opgerigt, ter gedachtenis van Pius IX. De straten waren bezaaid met lauriertakken, vlaggen en behangsels versierden, even als te Rome, de vensters der huizen; het was eene herhaling van de zegepraal van den 8 september. Het volk was duizelen van vreugde, zoo riep men van alle zijden, is de vertegenwoordiger Gods, welk een heerlijk schouwspel!

Eene mijl verder dan Castelgandolfo, alwaar zich het buitenverblijf der Pausen bevindt. Het is een ongemaakt dorp, gelegen op den oever van het schoone meer Albano, en van hetwelk men het gezigt heeft over de landerijen rondom Rome. Sedert lang heerschte er een naijver tusschen de Castellanen en de Albanijers; hedendaagsch dat het bezoek des Pausen eenen wedstrijd veroorzaakte in liefde en ijver. Ofschoon dus slechts een dorp zijnde, schitterde Castelgandolfo van pracht. Doch, niemand ontveinsde het zich, dat de Paus, door eerst naar Albano te gaan, voor die stad meer achting koesterde, en die gedachte straalde door in een der opschriften, welke het plein van Castelgandolfo versierden: *Indien wij de eersten niet zijn, die u besitten*, zoo luidde dit opschrift, *wij zijn echter de tweeden niet, om u te beminnen.* De Paus, die gaarne een ieder gelukkig wil maken, is veel langer te Castelgandolfo gebleven, dan te Albano, en alzoo is het evenwigt hersteld.

De H. Vader heeft zich zeer voldaan getoond over het onthaal, dat hij te Albano en Castelgandolfo genoten heeft. Hij heeft rijke liefdegiften geschonken aan de inrigtingen van openbaar nut, welke hij met eene echt vaderlijke belangstelling bezocht heeft. Zijne Heiligheid heeft zelfs de goedheid zoo ver gedreven, van de kinderen der christelijke scholen te ondervragen en zich in persoon van hunne vorderingen te overtuigen! Ten vier ure is de Paus weder naar Rome vertrokken, geëscorteerd door twee volgkoetsen en eenige dragonders. Eene ontelbare menigte wachtte hem aan de poort van St. Jan van Lateranen af. Daar het voor de eerste maal was dat hij Rome verlaten had, wilde het volk, hoe kort zijne afwezigheid ook geweest was, hem bij zijne terugkomst eene hulde brengen.

NAPELS, 7 october. Heden morgen heeft alhier een verschrikkelijk onweder gewoed, van wolkbreuken vergezeld. Men vreest voor vele provincien. Te Portici zijn een aantal huizen ingestort. Het getal der slagtoffers, voor zoo ver dezelve tot heden bekend zijn, bedraagt 15 personen. Op den spoorweg heeft men de lijken van twee menschen gevonden, die door den storm weggerukt waren. Gisteren bij het nadenken van den nacht wees de telegraaf te *Messina*, *vernielingen*. De mist verhinderde het vervolg te leeren kennen. Naar hetgeen men heden ochtend vernomen heeft, zou een hevig onweder Messina en deszelfs omstreken geteisterd en groote verwoestingen aangerigt hebben. Men spreekt onder anderen van zeven dorpen, die door het water zouden vernield zijn. Wij zijn nog zonder meer stellige berigten. Gave God dat de ramp niet zoo groot zij als men ons meldt.

SYRIE.

Uit het bisdom Saida zijn de bedroevendste tijdingen ontvangen. Meer dan 250 catholijke kerken zijn aldaar verbrand en de diepe armoede der Maroniten laat niet toe dezelve weder op te bouwen. Daar er geene kerken meer zijn, zijn de kerkdienst gedwongen afgebroken.

AMERIKA.

Uit de Vereenigde Staten heeft men tijdingen tot den 30 september. Het mexicaansch gouvernement heeft de voorstellen van vrede door de Vereenigde Staten gedaan, verworpen, niet op eene stellige wijze, maar door een uitvlugt, hetwelk de Amerikaansche dagbladen als eene duidelijke weigering beschouwen. De half officiele *Washington Union* zegt dienaangaande het volgende: «Het gouvernement van Mexico heeft besloten de voorstellen tot onderhandeling over den vrede mede te deelen aan het constituerend congres, hetwelk in de eerste dagen van december [illegible] bijeenkomen. Het is dus, dat de mexicaansche staat ons nogmaals, het meest dringende wijze door ons vriendschappelijk bemerkt te ringender [illegible] aus de noodzakelijkheid voor om d[illegible] oorlog [illegible] dadig door te zetten. Wij twijfelen dan ook niet of de regering zal dien weg inslaan.»

Tengevolge van een aantal kabinetsraden, welke na het ontvangen dier tijdingen gehouden zijn, heeft op nieuw het gerucht geloopen, dat het gouvernement besloten had tot het bombardement van St. Jean d'Ulloa. Men zeide ook dat een aanval tegen Tampico bevolen zal worden. Een millioen dollars is naar New-Orleans gezonden, om te voorzien in de behoeften van het leger van den generaal Taylor.

Het kabinet van Washington heeft vermeend het aanbod van bemiddeling in deszelfs geschillen met Mexico, van de zijde van Engeland ontvangen, niet te moeten aannemen. Deze weigering is in zeer beleefde bewoordingen aan den heer Pakenham, Engelsch minister, medegedeeld.

De tijdingen uit Mexico melden, dat al de gewesten dier republiek zich ten voordeele van Santa-Anna verklaard hebben. De ex-dictator heeft niet den geringsten hinderpaal ontmoet, om het gezag weder te bekleeden. Den 30 augustus zijn de leden van het nieuwe kabinet geinstalleerd, zij zijn: de heeren Montes, voor oorlog; Pacheco, binnenlandsche zaken; Rejon, buitenlandsche zaken; Farias, financien.

Bij het afzenden der laatste tijdingen had Santa-Anna zijne intrede te Mexico nog niet gedaan.

De provincie Yucatan, welke zich, onder het beheer van Paredes, van Mexico onafhankelijk had verklaard, heeft zich aan Santa-Anna onderworpen en zal weder, als vroeger deel uitmaken van de mexicaansche republiek.

De naar Californië bestemde expeditie heeft den 26 september New-York verlaten. Zij bestaat uit ongeveer 800 man, ingescheept op drie koopvaardijschepen, geëscorteerd door eene oorlogskorvet. Een vaartuig is beladen met het materieel der expeditie.

Het amerikaansche leger onder de bevelen van den generaal Taylor, [illegible] september voor Serralvo gekomen en heeft zich [illegible] den slag uf stoot meester gemaakt, [illegible] zou het den togt naar Monterey voortzetten. Men zegt dat dit leger thans 12,000 man sterk is. De mexicaansche generaal Ampudia, die te Monterey het bevel voert, heeft slechts vijf of zes duizend man slechte troepen bij zich.

RUSLAND.

Uit Georgie meldt men, dat sedert de russische opperhoofden op de onmenschelijkste wijze de EE. PP. Capucijnen uit hunne zendingen verjaagd hebben, de laatste priester, Ant. Glakof, die er gebleven was en zijne studien bij de Propaganda gedaan heeft, uit het land verwenen is. Men denkt dat hij naar Siberie verbannen is, omdat hij weigerde tot de russisch-grieksche scheuring over te gaan.

ZWITSERLAND.

De officiele opgaaf der dooden en gewonden bij de revolutie van Genève luidt alsvolgt:

In de stad 5 dooden, 40 gekwetsten.
In de wijk St. Gervaes 2 sapeurs-pompiers gesneuveld, 5 gekwetsten.

De heer Ludin de Chateauvieux, door eenen kogel getroffen terwijl hij aan het hoofd stond van het bataillon van Meyrinnes, hetwelk tot ondersteuning van het gouvernement aanrukte, is onder de hevigste smartteekenen [illegible]

Andere officieren van Meyrinnes, die tot hetzelfde bataillon behoorden, zijn insgelijks gesneuveld. Onder de officieren der partij van het vorig gouvernement, welke het eerst gekwetst zijn, bevond zich den heer Fabre-Sarrasin. De heer Barbier, die eene patrouille kommandeerde, is in den schedel gekwetst op het plein Bel-Air.

De Muntstraat heeft de meeste schade geleden.

voorgevels der meeste winkels zijn in eenen
barmelijken toestand.

Vijf kogels zijn in den zijmuur naast het hotel
de Bergues doorgedrongen.

— Den 12 was alles stil te Geneve.

Te Lausanne heeft men met kanonschoten de
ding begroet der onbinding van den grooten raad
an Geneve, en de installatie van het nieuwe gou-
ernement.

Uit Waadt schrijft men dat de groote raad
aarschijnlijk tegen den 19 october in eene bui-
engewone vergadering opgeroepen zal worden.

Te Lucern worden de verdedigingswerken steeds
ortgezet.

— Ll. zondag was het getal der op het raad-
is ingeschreven dooden 12; maar een aantal
kwetsten verkeeren nog in eenen bedenkelijken
estand.

— De *Federal*, het orgaan der behoudende partij
eeft opgehouden te verschijnen. De constitutie en
e wetten hebben opgehouden te bestaan, zegt
at blad, de *Federal* sterft met dezelve.

— De Waadtsche troepen, die tot de grenzen
an het canton Geneve voortgerukt waren, hebben
evel ontvangen, naar hunne kantonnementen te-
ug te keeren.

— De leden van het voormalig bestuur, welke
eneve verlaten hebben, zijn voorloopig naar
ornay, een dorp van Savoye, vertrokken.

DUITSCHLAND.

KIEL 9 october. Het Deensch gouvernement
eeft besloten dat de bezetting van Rendsburg, in
et hertog Sleeswijk, verdubbeld zal worden.

— Een aantal lessen zullen aan onze Universi-
eit opgeheven worden, omdat, naar men zegt,
e leeraren, die dezelve doen moeten, hun on-
erwijs niet willen regen naar hetgeen het Deensch
ouvernement van hen verlangt.

LEIPZIG 11 october. De koning heeft het ont-
lag aangenomen van den minister van oorlog, den
uitenant generaal van Nostitz-Walwitz. De gene-
aal-majoor von Oppel, intendant-generaal van
et Leger, volgt hen in het ministerie op.

BRUNSWIJK 10 october. De regering heeft ten
behoeve van de districten van het hertogdom,
gelegen tusschen de Weser en de Seine, de invoer-
ingen op het graan en droog groenten opge-
heven.

— De gevolgen der afsplitsing van den predi-
ant Rupp door de algemeene vergadering van
et Gustaaf-Adolf genootschap, ontwikkelen zich op
ene onrustbarende wijze voor het pruisisch evan-
elismus. Na de protesten der deelhebbende ge-
ootschappen van Darmstadt, Maintz en twintig
andere groote steden van Duitschland, heeft het
genootschap van Halle het eerste teeken gegeven
der bepaalde afscheiding van de *Vrienden des Lichts*
van de Staatskerk, door zich, even als de Rup-
pietische kerk van Königsberg, onafhankelijk te
verklaren van de officiele Staatskerk. Zij heeft
daarvan eene verklaring opgemaakt, welke men
aan den predikant Wislicenus toeschrijft.

— Uit Bonn vernemt men dat de aartsbisschop
van Keulen den kerkelijken ban uitgesproken heeft
tegen den ex-pastoor van Sieburg, Engelmann,
rongeaansch apostaat, met het vonnis van afzetting
en vervallenverklaring van de priesterlijke waer-
digheid. Deze uitspraak is eerst afgekondigd van
de kansels der catholijke kerken van Siegburg,
Dalmen en Elberfeld, alwaar de ongelukkige af-
vallige de heiligschennende bediening van rongeaansch
priester uitoefent en zal eerstdaags in al de kerken
van het aartsbisdom ingelijks afgekondigd
worden. Overigens heeft het hoogmoedig en heersch-
zuchtig karakter van Engelmann reeds op eene
buitengewone wijze de betrekkingen met de hoof-
den der secte, welke hij omhelsd heeft, bemoei-
lijkt. De ex-pastoor zal weldra kunnen zeggen
even als een ander afvallige, Kerbler, die in eenen
door hem openbaar gemaakten brief verklaarde,
dat hij in plaats van éénen Paus, van welken hij
zich afgescheiden had, spoedig vier andere pausen
gevonden had, die vrij wat onhandelbaarder
waren dan degene, die te Rome verblijft.

De afval van Engelmann heeft voor het overige
op de geestelijkheid van het bisdom van Keulen
eenen indruk gemaakt, welke de oprigting van
een klein seminarie nog bespoedigen zal. Indien,
zoo zegt men, die ongelukkige ambtgenoot in zoo-
danig gesticht ware opgevoed geweest, zou hij niet
in eenen zoo afschrikkelijken afgrond gevallen zijn.

— Het bisdom van Eichstadt, in Beijeren, open-
gevallen door de verplaatsing van Mgr. van Rei-
sach naar den aartsbisschoppelijken zetel van Mun-
chen, zal niet lang van eenen herder beroofd blij-
ven. De koning heeft zich gehaast aan den H. Stoel
de benoeming voortestellen van den heer d'Oertel,
deken van het hoofdkapittel van Eichstadt, die
hem door Mgr. de Reisach aanbevolen was.

— Het is thans zeker dat de krijgswet in Gal-
liece uitgeroepen is. Dit is geschied ten gevolge
van de aanvraag van den nieuwen gouverneur,
bij den keizer, om eene onbepaalde volmagt.

ENGELAND

LONDEN 14 october. De commissarissen voor
de vermindering der nationale schuld hebben be-
kend gemaakt, dat daar het overschot der ont-
vangsten op de uitgaven over het financieel jaar,
dat den 5 julij 1846 eindigde, 2,820,472 p. st.
bedraagt, het vierde gedeelte dier som besteed zal
worden tot aankoop van fondsen ter vermindering
der schuld.

— Uit Madrid schrijft men aan den *Times*. « De
heer Bulwer heeft een nieuw protest bij het spaansch
gouvernement ingediend tegen het huwelijk der
Infante. Het is kort maar in krachtige bewoor-
dingen opgesteld. Daarin wordt gezegd dat de
engelsche regering weigeren zal de regten der kin-
deren, die uit dit huwelijk geboren mogten wor-
den, op de spaansche kroon te erkennen.

IERLAND.

De eerste dagbladen behelzen niet meer die ziel-
roerende bijzonderheden, waarmede zij eenige da-
gen geleden opgevuld waren. De hoop dat het lijden
der iersche bevolking deszelfs hoogte bereikt heeft
en thans aan het afnemen is, schijnt zich meer
en meer te bevestigen.

— De protestantsche aartsbisschop van Dublin
geeft gehoor aan ingevingen, welke zaltijds in de
tegenwoordige oogenblikken, al zeer vreemd mogen
schijnen. Deze prelaat verzet zich tegen het for-
mulier van gebed, hetwelk, op last der konin-
gin, door den aartsbisschop van Canterbury vast-
gesteld is, om God te smeeken den hongersnood
af te weren. Hij houdt staande dat de koningin
het regt niet heeft, zoodanig bevel te geven en
ten andere, dat men godslastering pleegt wanneer
men God bidt, de uitwerkselen van zijnen toorn
te staken, wijl de plaag waarmede hij Ierland be-
zocht heeft eene uitwerking is zijner eeuwige raads-
besluiten. De aartsbisschop heeft ll. zondag deze
stelling uit een gezet op den kansel, ter aanhoore
van eene talrijke menigte.

SPANJE.

MADRID 10 october. De familie van den Infant
don Franciscus is op eene plegtstatige wijze HH.
MM. en KK. HH. geluk komen wenschen. De heer
Isturitz heeft het grootkruis van het Legioen van
eer bekomen en eene prachtige snuifdoos, met
diamanten omzet en met het portret van koning
Lodewijk Philips prijkende. Onder de hooge amb-
tenaren van den Staat zijn talrijke rijke geschenk-
ken rondgedeeld. Men zegt dat zes dames tot den
hoogen spaanschen adel behoorende, tot hofdames
van H. M. benoemd zijn.

De hertogen de Montpensier en d'Aumale heb-
ben, behalve talrijke decoratien voor de hooge amb-
tenaren, ook drie grootkruisen van het Legioen
van Eer medegebragt, een voor den Infant don
Franciscus, een voor den voorzitter van den mi-
nisterraad (Isturitz), en het derde voor den her-
tog van Rianzares.

Den 16 zullen de koninklijke feesten eenen aan-
vang nemen. Madrid is opgevuld met nieuwsgie-
rigen die van alle punten van Spanje toegevloeid
zijn.

— In de *Clamor publico* leest men: « Te Caspe
(provincie Sarragossa) heeft men plakkaten gevon-
den, waarbij de carlisten te wapen worden ge-
roepen.

— *La Opinion* meldt uit Valence en Sarragossa
dat eene carlistische partij te Muestrazos het hoofd
heeft opgestoken.

— De *Heraldo* bevat de volgende correspon-
dentie uit Lissabon: « Men verzekert dat Espartero
binnen weinige dagen albier zal aankomen; men
weet nog niet hoe het gouvernement met hem
handelen zal.... Men verzekert dat het portugeesch
kabinet, om aan dat van Madrid te behagen, be-
loofd heeft de spaansche uitgewekenen naar een
der Azorische eilanden te zullen doen vervoeren.

— De *Eco del Commercio* bevat eenen brief
van Algerisas van den 3 october, waarin gemeld
wordt dat het engelsch eskader op nieuw naar
Cadix in aantogt is. Het heeft te Gibraltar een
aanzienlijk oorlogsmaterieel ingenomen.

Men heeft te Madrid belangrijke tijdingen uit
Portugal ontvangen. Eene contra revolutie heeft
aldaar plaats gehad. Den 6 october is het gan-
sche ministerie Palmella door de koningin wegge-
zonden, en de maarschalk Saldanha met de daar-
stelling van een nieuw kabinet belast. Den 7
heeft Saldanha tot ambtgenooten gekozen de hee-
ren Farinho, Justinie, Manuel Portugal de Castro,
marine; Oliveira, binnenlandsche zaken. Men
denkt dat de graaf Thomar, die te Madrid is, on-
der Saldanha eene plaats in het ministerie zal be-
komen. Deze verandering van kabinet zal waar-
schijnlijk de terugzending van Gonzales Bravo als
spaansch minister naar Lissabon ten gevolge hebben.

— Men zegt dat Koningin Isabella, aan den
graaf de Bresson een blijk harer bijzondere hoog-
achting willende geven, hem verheffen zal tot Grande
van Spanje der eerste klasse en den titel verleenen
van hertog van Santa-Isabel voor hem en zijne
nakomelingen.

— Bij koninklijk besluit is de rang van kapitein-
generaal van het leger geschonken aan Don Fran-
ciscus van Assisie, gemaal der Koningin.

— De hertog van Montpensier is door de Koningin
met de onderscheidingsteekenen van het Gulde
Vlies vereerd.

— De dag der ontbinding van de Cortes is nog
niet bepaald; het schijnt echter zeker te zijn dat
er geene koninklijke zitting zal plaats hebben, maar
dat de ontbinding bij koninklijk besluit zal bekend
gemaakt worden.

FRANKRIJK.

PARIJS 15 october. Het schijnt thans zeker te
zijn dat de heer Guizot er ernstig aan denkt om
in Zwitserland tusschen beide te treden en dat hij
reeds deswegens nota's heeft gezonden aan de ka-
binetten van Pruissen en Oostenrijk, ten einde de
voorwaarden der interventie te kunnen regelen.
De vertegenwoordigers der twee vereenigde kabinet-
ten houden herhaalde conferentien met den heer
Guizot.

— De verjaardag van het bestaan van het
ministerie van 29 october zal met veel pragt en
op den 29 dezer maand gevierd worden.

— De carlistische uitgewekene graaf de Oranga,
voormalig luitenant generaal van don Carlos, die
sedert vele jaren te Metz woonde, heeft den 8 oc-
tober de vlugt genomen en is de duitsche grenzen
overgegaan.

BELGIE.

BRUSSEL 16 october. Volgens de officiele opgaven, door de minister van binnenlandsche zaken de koning aangeboden, was de bevolking van het koningrijk, welke, in 1844, 4,258,425 bedroeg, in 1845 opgeklommen tot 4,298,562 zielen.

— De Belgische bisschoppen hebben in de voorlaatste week van september hunne gewone bijeenkomst te Mechelen gehouden. In dezelve hebben zij tot gewone hoogleeraren bij de catholijke Universiteit van Leuven benoemd de heeren Rutgeerts, hoogleeraar in de regten; Hairion, hoogleeraar in de geneeskunde en Waterkeijn, hoogleeraar in de wetenschappen. De heer F. E. Andries is benoemd tot buitengewoon-hoogleeraar bij de faculteit der wetenschappen.

NEDERLAND.

— De heer A. van Bevervoorde, tot twee maanden gevangenis enz. veroordeeld, en wiens beroep in cassatie dezer dagen verworpen is, heeft in de twee weekbladen, waarvan hij verantwoordelijk uitgever is, het volgende bekend gemaakt. Plaatsgebrek heeft ons tot heden verhinderd, zijne bekendmakingen over te nemen.

« A LA PRESSE INDÉPENDANTE.

« Le rédacteur responsable de l' *Asmodée*, qui est aussi directeur et éditeur responsable du journal hebdomadaire hollandais *De Burger* (le citoyen), prie tous ses confrères dans la presse indépendante, de vouloir bien reproduire l' annonce suivante dans les colonnes de leurs feuilles.

« Il ose espérer que, dans les contrariétés qu'il éprouve, ils ne lui refuseront pas cette marque de bienveillance et de sympathie.

« ASMODEE.

JOURNAL HEBDOMADAIRE.

« Bien que le rédacteur responsable de cette feuille soit condamné à aller faire deux mois de prison etc., pour avoir reproché au Sr. Box, directeur du *Journal de la Haye*, d'être allé le calomnier chez S. Exc. M. Rochussen, l' *Asmodée* continuera de paraître regulièrement tous les dimanches.

« En faisant cette annonce, le rédacteur de ce journal a uniquement en vue de faciliter à ceux de ces concitoyens bien pensants, qui seraient portés à répondre à cet appel à l'opinion publique, l'occasion de lui donner une marque précieuse de bienveillance.

« Prix d'abonnement fl. 6,00 par an; fl. 6,50 franco par la poste. S'adresser au bureau du journal; 3e *Wagenstraat*, 162, *la Haye*, à tous les directeurs des postes, et à tous les libraires. (On est prié d'affranchir.)

« DE BURGER.

WEEKBLAD.

» Hoewel de verantwoordelijke directeur en uitgever van dit blad veroordeeld zij om voor twee maanden naar de gevangenis te gaan, enz., uithoofde hij aan den heer Box, directeur van het *Journal de la Haye*, heeft verweten dat deze hem bij Z. Exc. den heer Rochussen is gaan belasteren, ... zal nogthans *de Burger* geregeld des zondags verschijnen.

» Met deze advertentie stelt zich de uitgever van dit blad ten doel, aan diegenen zijner weldenkende medeburgers, die zich dit zijn beroep en de publieke opinie zouden willen aantrekken, de gelegenheid gemakkelijk te maken om hem een bewijs van welwillendheid en deelneming te geven.

» Abonnements-prijs: *f* 0,90 per kwartaal; *f* 1,05 franco per post. Men adressere zich (franco brieven) aan het bureau van het blad, 3e Wagenstraat, No. 162, *'s Gravenhage*, aan alle postdirecteurs en boekhandelaren.

» ADRIEN VAN BEVERVOORDE,
Redacteur responsable.

LATERE BERIGTEN.

Men meldt dat de Paus twee spoorweglinien toegestaan heeft aan eene anglo-italiaansche maatschappij; deze linien zijn die van Bologne naar Rome en van Rome naar Civita-Vecchia. Het kapitaal bedraagt 75 millioen francs.

Het voorloopig bestuur van Geneve heeft van de regeringen van Waadt, Bern en Argau, die dezelfde politieke kleur hebben, verzekeringen van vriendschap en deelneming ontvangen.

De radicale partij is het niet eens omtrent hetgeen haar, na de behaalde zegepraal te doen staat.

Het overlijden van den heer Chateauvieux schijnt voorbarig medegedeeld te zijn. Nadere tijdingen melden dat die heer op den weg eener volkomene herstelling is.

Een Iersch dagblad van den 14 beweert dat lord John Russel op dien dag te Dublin is aangekomen en zich onmiddellijk met den onderkoning afgezonderd heeft, om over den toestand van Ierland in overleg te treden.

De tijdingen uit Ierland, zonder bedroevender te zijn, verhalen echter een aantal misdaden tegen personen en eigendommen. Het graafschap Tipperary is het gewoon tooneel dier *agrarian outrages*, welke meestal het werk zijn der geheime genootschappen; gelukkigerwijs echter is de honger de aanleidende oorzaak dier buitensporigheden niet.

Denzelfden dag waarop het portugeesch ministerie vervangen is, heeft men ook de overheden van Lissabon insgelijks vervangen door personen, die van hunne gehechtheid aan de zaak der orde blijken hebben gegeven. De markies Fronteira is benoemd tot burgerlijken gouverneur *ad interim*. Een decreet van den 3 schaft de nationale garde af, welke de partij des vooruitgangs, ondanks alle pogingen niet had kunnen organiseren. Bij een ander decreet worden de constitutionnele waarborgen afgeschaft. Men zegt dat deze tijdingen met de meeste tevredenheid in de provincien vernomen zijn.

De officieele *Gaceta* van Madrid van den 12 behelst twee koninklijke decreten. Bij het eerste wordt aan den Infant don Franciscus van Assisie den titel van Koning en Majesteit verleend; het tweede verleent aan den zoon van den graaf van Bresson, fransch ambassadeur, den naam van graaf van Santa-Isabel met den titel van Spanje der eerste klasse.

Men spreekt nog steeds van eene amnestie, doch heden weet men nog niet tot hoever deze maatregel zich zal uitstrekken.

De fransche *Constitutionnel* zegt dat de graaf de Montemolin te Richmond, bij Londen is en dat de generaal Cabrera zich insgelijks in Engeland bevindt.

Een ander dagblad meldt dat uit eenen brief uit Oporto (Portugal) blijkt dat Cabrera bij die stad aan wal gestapt is, komende van Londen.

Den 16 liep ter beurse van Parijs het gerucht dat het engelsch gouvernement het voornemen heeft, eene leening te sluiten van 10 à 15 millioen p. st. (120 à 180 millioen gulden); bestemd om aan Ierland te hulp te komen door aan de spoorwegen een voorschot te doen.

Advertentien.

Heden avond, ten zeven ure overleed na eene kortstondige ziekte, en voorzien te zijn met de HH. Sacramenten der Roomsch-Catholijke Kerk, tot droefheid zijner kinderen, behuwd kinderen en verdere familie, onze dierbare vader MATTHIAS COOLEN, in den ouderdom van 69 jaren.

's Bosch, den 15 *October* 1846.

Uit aller naam,
J. N. COOLEN.

Op den 16 dezer overleed te *Kampen*, in den ouderdom van 79 jaren, na voorzien te zijn van de HH. Sacramenten, onze Moeder de H. Kerk, onze dierbare moeder en behuwde moeder *HERMINA HELEIJ*, huisvrouw van *JOHANNES VAN DEURSEN*.

Bosch, den 18 *October* 1846.

H. HULSKAMP,
Hoofdonderwijzer aan de Stedelijke Armenschool.
F. C. HULSKAMP,
VAN DEURSEN.

Eenige Kennisgeving.

TE KOOP.

EENE BOERDERIJ,

zeer voordeelig gelegen onder het gehucht *Hushoven* te *Weert*, langs den geprojecteerden Provincialen weg naar *Eindhoven*, genaamd Bij Stuijtjens-Jan, bestaande in eene AANZIENLIJKE HUIZINGE met SCHUUR, STALLINGEN, TUIN, BOOMGAARD, BOUWLANDEN, WEIDEN en tot het aanleggen van BOSCH geschikte gronden, groot 12 Bunders 64 Roeden en 40 Ellen,

Een gedeelte van den Koopprijs kan, tegen den interest van 4 pCt. op het goed gevestigd blijven.

Voor den 10 November e. k. te bevragen bij den Notaris *BLOEMARTS* te *Weert*.

De Notaris *VAN DER MEULEN*, te *Reek*, zal ten herberge van P. JORDENS, op den Maaldrk te *Reek*, op Donderdag den 5 November 1846, 's middags om drie ure Provisioneel, en Donderdag den 19 November daaraanvolgende, ter plaats en uur voorschreven, finaal Verkoopen:

Een stuitalb ... woonhuis, staande WOONHUIZING, ... gelegen ... het drijven van Handel in Hout, Steenkolen, ... annexe ... ERF en TUIN, met ongeveer 5 Bunders ... WEILAND, alles onmiddelijk aan ... bij ... Rivier de *Maas* te *Reek*, ... helft van 1 Bunder, 76 Roeden, 56 Ellen WEILAND, van den Hoekkamp in de Lage Mare onder *Grave*.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

Graanmarkt.

— van 's HERTOGENBOSCH —

Vrijdag en Zaturdag 16 en 17 October.

ROGGE	f 9.10	f 9.40	f 9.65
BOEKWEIT	f 5.35	f 6.65	a f 7.40
HAVER	f 3.40	3.50	a 3.65

CORRESPONDENTIE.

Het stukje van een *inwoner van Kaatsheuvel* zal geplaatst worden, indien de inzender zijn naam aan de redactie wil bekend maken.

OPGAVEN van de Hoogte der Rivieren op Maas te Grave en de Dieze te 's Bosch, waargenomen des morgens ten 8 ure.

	MAAS te GRAVE				DIEZE te 's BOSCH			
	BOVEN AP.	GEVALLEN	BOVEN AP.	GEVALLEN	BOVEN AP.	GEVALLEN	BOVEN AP.	GEVALLEN
oct.	ell.	d.	ell.	d.	ell.	d.	ell.	d.
16	5	50	0	0	"	"	"	"
17	5	42	0	1	"	"	"	"
18	5	33	0	0	"	"	0	2
19	"	"	"	"	1	63	0	3

De O. te 's Bosch is het 61 duimsnoevend Peil.

Ter Boekdrukkerij van D. A. VAN DOOREN te 's Bosch.